

končeny v roce 1614 a tento rok je druhou možnou hypotézou jeho vzniku chrámu. Právě tyto nádherné malby zůstávají největší záhadou dobáarského kostela; ten je znám také jako „kostel s létajícím talířem“. Kostelu se tak přezdívá proto, že na jedné z fresek, vyobrazující Přeměnění Páně, se Ježíš Kristus snáší spolu s objektem připomínajícím létající talíř. Tento mimozemský objekt se objevuje ještě na dvou dalších freskách – Zmrtvýchvstání Páně, kde Kristus vypadá jako by se nacházel v jakémsi kosmickém pouzdře, a dále na Zesnutí Bohorodice, kde je Matka Boží opět vyobrazena v něčem, co se podobá raketě. Fresky tak zůstávají zahaleny tajemstvím. Neobyčejně zajímavý je také chrámový ikonostas. Jedná se o mimořádně vzácný typ – jde o zeď se dvěma vchody, na kterých jsou připevněny ikony s vyřezávaným svatebním rouchem s výjimečně bohatými ornamenty. Dalším zatím nevysvětlitelným faktem je to, proč jsou dva nejznámější sv. Demeter a sv. Jiří představeni celým vzrůstem, a ne na koni, jak je u nich obvyklé. Jde také o chrám, kde je vyobrazeno nejvíc žen-svetic. Tradičně je možné v chrámech najít čtyři, šest nebo maximálně dvanáct ženských obrazů, ale zde jsou k vidění obrazy hned třicítky mučednic. Proč je jich tolik a jak se to vůbec přihodilo – to zůstává záhadou.

Celý chrám i s freskami je mimořádně dobře zachovaný. Kostel nebyl zbořen a ani nevyhořel, ještě větší pozornost vzbuzuje i přirozené vnitřní klima, které k uchování fresek přispělo. Dlouhou dobu byly nástěnné malby pokryté vrstvou sazí z hořících svíček a to napomohlo k jejich uchování v průběhu staletí. Nástěnné malby nebyly restaurovány, ale jen očištěny a konzervovány.

Okna obranného typu jsou na konci zúžené, což zabraňuje průniku většího množství slunečního světla a teplota se celoročně pohybuje v rozmezí 2–4 °C. Při stavbě chrámu byly schválně ponechány otvory, které jsou vzájemně propojeny a umožňují volné proudění vzduchu. Jde o vskutku geniální architektonické řešení, které blahodárně působilo na zachování chrámu. Část kostela je zapuštěna do země, což také vysvětluje nízkou teplotu interiéru. Člověk si tu připadá jako v jeskyni.

Chrám se nachází na historické stezce mezi Athosem a Rilským klášterem. Dvůr je výjimečně dobře udržován a za chrámem se nachází ajazmo – léčivý

Autentický recept z Jihozápadního regionu Bulharska

Koláč „Banica“ s lokumem

Způsob přípravy:

Vejce vyšlehejte s cukrem. Přidejte mouku, olej, jogurt, prášek do pečiva a vanilkové aroma.

Vezměte dva listy z listového těsta a potřete je připraveným krémem, pouze 2–3 cm u kraje, na krém dejte na kousky nakrájený lokum. Takto připravené listy zarolujte a dejte na plech potřeny olejem nebo máslem. Postup opakujte, dokud nespočítáte krém. Srolované listy naskládejte na plech vedle sebe. Pečte v předehřáté troubě na 180 stupňů dozlatova.

Sirup připravte z cukru a vody. Až koláč vychladne, zalijte ho studeným sirupem a nechte odležet 4–6 hodin, nejlépe přes noc, než sirup nasaje do těsta.

Potřebné suroviny:

1 balení listového těsta (tradiční listy na banicu najdete v obchodě s balkánskými potravinami)

3 vejce

1 hrnek cukru

1 hrnek hladké mouky

1/3 hrnku oleje

1 hrnek jogurtu

1 balení prášku do pečiva

2 balení lokumu (2x140g)

vanilkové aroma dle chuti

Suroviny potřebné na sirup:

2 hrnky cukru

3 hrnky vody

pramen, který nikdy nezamrzá. Legenda praví, že oslepení bojovníci cara Samuila procházeli vesnicí na cestě do Rilského kláštera po bitvě u Belasice. Omývali si tu oči a zdejší voda jim mírnila bolest. Část z nich se rozhodla v místě usadit a založit věhlasnou dobáarskou školu nevidomých pěvců, která existovala až do 20. století. Projděte se po dvorku, zastavte se u pramene a dotkněte se léčivé vody ku prospěchu zdraví.

Kostel sv. Teodora Tirona a sv. Teodora Stratilata je národní kulturní pa-

mátkou a patří mezi stovku vybraných turistických objektů v zemi. Vstup do něj je zdarma, ale fotit se zde nesmí. Když jej navštívíte během teplých měsíců, budete se moci těšit z krásného dvora. My jsme sem přijeli na prahu jara, kdy se příroda teprve probouzela k novému životu, a podařilo se nám tak zastihnout jen první sněženky.

Dejte si toto pozoruhodné místo do programu vašeho příštího cestování – ať jej objeví i další lidé, ať se také oni ponoří do nevysvětlitelné záhady tohoto místa! ♦